

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eadem, Sermo CXLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

retur in gloriam Dei, non ut Deus in carnis vertere-
tur iniuriam, sicut dicit Apostolus: Qui se iungit

1. Cor. 6. Domino, unus spiritus est. Et quomodo non, quan-
do se iungit Deus homini, unus est Deus? Humanæ

*Chrysolo-
gi etas.* leges intra triginta annos litigiosas omnes interi-
munt quæstiones, & Christus circa quingentos annos
natiuitatis suæ causas præstat: ortus sui lites patitur;
status sui sustinet quæstiones? Hæretice, define iudi-
care iudicem tuum, & adora in cœlis Deum, quem

Matt. 2. Deum magus adorauit in terris.

De eadem, Sermo CXLVI.

Quoties transcurſis anni metis dies dominicæ na-
tiuitatis aduentat, & virginæ partus fulgor to-
to orœ diffunditur flammeo corusco, voluntatis non
pauoris est quod tacemus. Quæ mens in ipso ortu
diuini regis obiicere se præsumat? Solis radij cum e-
rumpunt, visus hebetatur humanus, radiante Deo,
quomodo non totus animorum fauciatur aspectus?
Reparatis ergo sensibus noui luminis post stuporem,
tempus est quo iam nobis per carnem ipsius diuini-
tatis visu generationis Christi cōtemplemur arcana.
Christi, inquit Euangelista: generatio sic erat. Fratres, si
volumus intelligere quæ dicuntur, diuina verba mo-
dis non pensemus humanis: seponendus est humanus
sensus, ubi totum quod dicitur est, diuinum. Sic Christus
quod nascitur, non est consuetudo, sed signum:
non est natura, sed virtus: non ordo est, sed potestas:
& est cœleste miraculum, ratio non humana. Hic
mundana scientia quid capiet: hic carnis intelligen-
tia quid requiret? *Christi, inquit, generatio sic erat.* Non
dixit sic facta est, sed sic erat: quia Christi generatio
erat apud patrem, quando generabatur ex matre.
Quod erat, semper erat: quod factū est, hoc reddeba-

tur:

tur: erat Deus, reddebat homo: ex utero nos suscep-
pit ille, qui nos plasmaverat ex luto. *Cum desponsata
esset mater eius Maria.* Sufficerat dixisse, cum despon-
sata esset Maria. Quid sibi vult sponsa mater? si ma-
ter, non sponsa: si sponsa, non adhuc mater. *Cum de-
sponsata esset Maria mater eius.* Virginitate sponsa, fœ-
cunditate mater: mater viri nescia, partus conscientia.
Aut quomodo non ante conceptum mater, quæ post
partum virgo mater? Aut genitrix quando non quæ
sæculorum generauit authorem? principium dedit
rebus? natura virgo mater semper nouerca corrū-
ptio. Est ergo muneris muneris virginalis, ut regene-
ret per Deum virgo, quod per Deum virgo generauit;
D E V S & integritas est cœlestis consortium, virgi-
nitas iuncta Christo copula est perfecta virtutis. Quod
Virgo concipit, est honor Spiritus, non onus est car-
nis: quod parturit Virgo, secretum est Dei, non est mi-
nisterium coniugale: quod nascitur Christus, diuinæ
maiestatis est, non est imbecillitatis humanæ: est glo-
ria deitatis tota, ubi nulla carnis sentitur iniuria. *Cum
esset desponsata mater eius Maria Ioseph,* antequam con-
ueniret, inuenta est in utero habens de Spiritu sancto. Quid
est quod ad sponsam, & non ad liberâ cœlestis inno-
centiæ destinatur arcanum? Quid est q̄ sic zelo sponsi
sponsæ periculum comparatur? Quid est quod virtus
tanta putatur crimen, salus certa discrimen? Quid est
quod inter innocentes taliter laboret pudor, verecun-
dia succumbit, fatigatur castitas, sauciatur fides, extat
accusatio, vrget causa, facultas tota excusatione au-
fertur? Quis excusat sponsam, quam conceptus ac-
cusat? Aut quid proficiet defensor externus, quan-
do facti testis internus assistit? Quid tenemus fra-
tres? Non apices, non literæ, non syllabæ, non ver-
bum, non nomina, non personæ in Euangeliō diuinis

vacua sunt figuris. Sponsa quæritur, vt iam tunc

Osee. 2. Ecclesia Christi sponsa signetur: iuxta illud Osee Prophetæ: Sponsabo te mihi in iustitia & iudicio, & in misericordia & miserationibus, & desponsabo te

Ioan. 3. mihi in fide. Hinc Ioannes ait: Qui habet sponsam,

2. Cor. II. sponsus est. Et Beatus Paulus: Sponsauis vos yni viro virginem castam exhibere Christo. Verè sponsa, quæ virginali partu nouam Christi regnxit infantiā. Procurator Ioseph sponsus, vt iste in illo Ioseph Christi figuram impletat passionis: Ioseph Prophetalibus somniis incurrit zelum, Christus propheticis visionibus suscepit inuidiam: Ioseph missus in lacum mortis, viuus emergit à lacu, Christus mortis sepulchro datus, viuus remeat à sepulchro: Ioseph venundatus est, precio taxatus est Christus: Ioseph transducitur in AEgyptum, ad AEgyptum fugatur Christus: Ioseph cœlentibus populis pānem copiosè subministrat, Christus cœli pane manentes orbe toto exsaturat nationes. Sic lucet, cur Ioseph iste cœlestis sponsi typum prætulerit, portauerit imaginem, ambulauerit in figuram. Maria mater vocatur, & quando non Maria mater? Congregationes, inquit, aquarum appellavit Maria. Nonne

Gen. I. h̄c ex eum em populum de AEgypto concepit vno vtero, vt emerget cœlestis in nouam creaturam renata progenies?

I. Cor. II. Iuxta illud Apostoli: Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moysē baptizati sunt in nube & in mari. Et vt semper Maria humanæ præuia sit salutis populum quem vnda generatrix emisit in lucem, ipsa iure præcessit in Cantico, Maria, inquit, soror Aaron sumens tympanum in manu sua, dixit: Cantemus domino, gloriose enim honorificatus est. No-

Exo. 15 men hoc prophetiæ germaṇum est, hoc renascētibus salutare,

salutare , hoc virginitatis insigne , hoc pudicitiae de-
cus , hoc indicium castitatis , hoc Dei sacrificium,
hoc hospitalitatis virtus , hoc collegium sanctitatis:
merito ergo matris Christi nomen est hoc mater-
num.Diximus quare mater sponsa, quare Ioseph spon-
sus , quare Mariæ maternum nomen , ut totum circa
ortum Christi fuisse mysticum panderemus:tunc qua-
re sponsa quæfita sit ad partum Christi , aliis proda-
mus ex causis. Prædixerat Isaias & Virginem parere *Isaia 7.*
Deum cœli, Regem terræ, orbis Dominum , repara-
torem mundi , mortificatorem mortis , redditorem
vitæ , perpetuitatis authorem , hoc quam esset mun-
danis triste , terribile regibus , pauendum Iudæis, ip-
se dominicæ nativitatis probavit euentus. Namque *Matth. 2.*
vbi natum Christum nunciantibus magis audiuit Iu-
dæa , Herodes didicit , mox perdere Iudæi , Herodes
occidere molitus est Christum , & dum successorem
sibi timent , omnium perdere conati sunt saluatorem:
denique quia ipsum inuenire nequierunt , delent pa-
triam : lac miscent sanguini , coæuos eius parricidali
furore collidunt:laniant innocentiae socios, quia cul-
pæ participes inuenire non poterant , quos punirent:
Et si iam nato Christo hæc faciunt , conceptio Chri-
sto tanta feritas quid fecisset ? Hinc est quod prouide-
tur sponsus , prouidetur maritalis species , vt celeb-
miraculum, vt tegat signum, vt velet Virginis partum,
vt criminis non det locum, vt furentis infidias sic elu-
dat. Christus quamvis morti deditus in utero si fuisset
exrictus , inors præceps quod nostræ saluti ve-
nerat , abstulisset. Et quia locus iste multa nobis con-
ferre poterit si dicatur , prælibasse nos hodie fratres
dominicum sufficiat sacramentum.